

यावकः, -कम् 1 Food prepared from barley; भुञ्जानो यावकं रुसं दीर्घकालमरिदम् Mb. 12. 300. 44; Mb. 12. 215. 22; 12. 321. 49; Ms. 11. 125. -2 Lac, red lac; लभ्यते स्म परिरक्तयात्मा यावकेन वियतापि युक्त्या: Si. 10. 9; 5. 13; 7. 67; Ki. 5. 40; उल्लिख्य यावकरसं किरती तथान्या Bil. Ch. 79. -3 Half-ripe barley; अपक्व एव यावके पुरा प्रलीयसे त्वरम् Mb. 12. 321. 49. -4 Awnless barley. -5 Forced rice. -6 A kind of kidney-bean. -7 A kind of observance (व्रत) in which one lives only on the grains of barley found in cow-dung; गवां निर्हारनिर्मुक्ताद् यावकात् तद्विशिष्यते Mb. 13. 26. 38.

यावत् *a.* (-ती *f.*) (As a correlative of तावत्) 1 As much as, as many as, (यावत् standing for 'as' and तावत् for 'as much' or 'as many'); पुरे तावन्तमेवास्य तनोति रविरातपम् । दीर्घिकाकमलोन्मेषो यावन्मात्रेण साध्यते Ku. 2. 33; ते तु यावन्त एवाजौ तावांश्च ददृशे स तैः R. 12. 45; 17. 17. -2 As great, as large, how great or large; यावानर्थ उदपाने सर्वतः संख्यतोदके । तावान् सर्वेषु वेदेषु ब्राह्मणस्य विज्ञानतः ॥ Bg. 2. 46; 18. 55. -3 All, whole (where the two together have the sense of totality or सकल्य); यावद् दत्तं तावद् मुक्तम् G. M. -*ind.* 1 Used by itself यावत् has the following senses:-(*a*) as far as, for, up to, till; (with acc.); स्तन्यत्यागं यावत् पुत्रयोरवेक्षस्व U. 7; कियन्तमवधि यावद्स्म-चरितं चित्रकारेणालिखितम् U. 1; सर्पकोटरं यावत् Pt. 1. (*b*) just, then, in the meantime (denoting an action intended to be done immediately); तद् यावत् गृहिणीमाहूय संगीतक-मनुतिष्ठामि S. 1; यावदिमां छायामाश्रित्य प्रतिपालयामि S. 3. (*c*) As much as. (*d*) That, in order that. (*e*) Even, just. -2 Used correlatively यावत् and तावत् have these senses:-(*a*) as long as, so long as; यावद् वितौपार्जनशकस्ताव-न्निजपरिवारो रक्तः Moha M. 8. (*b*) as soon as, scarcely-when, no sooner-than; एकस्य दुःखस्य न यावदन्तं गच्छामि... तावद् द्वितीयं समुपस्थितं मे H. 1. 177; Me. 107; Ku. 3. 72. (*c*) while, by the time; आश्रमवासिने यावदवेक्ष्याहमुपावर्ते तावदार्यपृष्ठाः क्रियन्तां वाजिनः S. 1; often with न when यावत् is translated by 'before'; यावदेते सरसो नोत्पतन्ति तावदेतेभ्यः प्रवृत्तिरवगमयितव्या V. 4. (*d*) when, as (= यदा); यावदुत्थाय निरीक्षते तावद् हंसोऽवलोकितः H. 3. -**Comp.** -**अध्ययनम्** *ind.* during the recitation; अनुव्रज्या च शुश्रूषा यावदध्ययनं गुरोः Ms. 2. 241. -**अन्तम्**, -**अन्ताय** *ind.* upto the end, to the last. -**अन्त्य** *a.* life-long. -**अभीक्ष्णम्** *ind.* for a moment's duration. -**अर्थ** *a.* corresponding to require-ment, as many as may be required to convey the mean- ing (said of words); न प्रीतियुक्ता यावदर्थाश्च लोके Bhāg. 5. 5. 3; यावदर्थपदां वाचमेवमादाय माधवः विरराम Si. 2. 13. (-**र्थम्**) *ind.* 1 as much as useful. -2 in all senses; वयमपि च गिरामीस्महे यावदर्थम् Bh. 3. 30 v. 1. -**इष्टम्**, -**ईप्सितम्** *ind.* as much as is desired. -**इत्थम्** *ind.* as much as is necessary. -**कालम्** *ind.* as long as. -**गमम्** *ind.* as fast as one can go; यावद्गमं रुद्रभयाद् यथा कः Bhāg. 1. 7. 18. -**जन्म**, -**जीवम्**, -**जीवने** *ind.* for life, throughout life, for the rest of one's life; यावज्जीवं त्रयो वन्या वेदान्तो गुरुरीश्वरः Subhāṣ; यावज्जीवं सुखं जीवेत् Subhāṣ.

-**प्रमाण** *a.* as great or big. -**बलम्** *ind.* to the best of one's power. -**भाषित** or **उक्त** *a.* as much as said. -**मात्र** *a.* 1 as large, extending as far, of which size or extent; दीर्घिकाकमलोन्मेषो यावन्मात्रेण साध्यते Ku. 2. 33. -2 insignifi- cant, trifling, little. -**शक्यम्**, -**शक्ति** *ind.* as far as possible, to the best of one's power; so यावत्सक्तम्. -**संपातम्** *ind.* as long as possible.

यावतिथ *a.* 1 To whatever place or point. -2 In howmany soever (degree advanced); यो यो यावतिथश्चेषां स स तावद्गुणः स्मृतः Ms. 1. 20.

यावन *m.* Ved. 1 A rider, horseman. -2 An inva- der. -3 Going, driving &c. (at the end of comp.).

यावन *a.* (-नी *f.*) [यवन-अण्, युणिच् ल्यु वा] Belonging to the Yavanas; न वदेद् यावनीं भाषां प्राणैः कण्ठगतैरपि Subhāṣ. -**नः** Incense. -**नम्** Mixing, mingling.

यावनीप्रिया The betel-plant; Gīrvāṇa.

यावनालः A kind of corn. -**ली** Sugar extracted for Yavanāla.

यावनीयः N. of a medical plant (Mar. किरमणी ओंवा).

यावशूकः Salt-petre.

यावसः 1 A heap of grass. -2 Fodder, provisions.

यावसिकः A mower of grass.

याष्टीक *a.* (-की *f.*) [यष्टिः प्रहरणमस्य ईकक्] Armed with a club. -**कः** 1 A warrior armed with a club; तथा कर्णाटयाष्टीकैः Śiva B. 25. 22. -2 A door-keeper with a cane; मामुपास्त दिदृक्षावान् याष्टीकव्याहृतो हरिः Bk. 5. 24.

यासः 1 Effort, endeavour. -2 Alhagi Maurorum (Mar. धमासा).

यास्कः N. of the author of the Nirukta.

यियक्षमाण *a.* Desirous of performing a sacrifice; यियक्षमाणेनाहृतः पार्थेनाथ द्विषन्मुरम् Si. 2. 1.

यियासा Desire of going.

यियासु *a.* Wishing to go, move, ride &c.; जवाद्दहंपूर्विकया यियासुभिः Ki. 14. 32.

यु I. 2 P. (यौति, युत; *caus.* यावयति; *desid.* यियविषति or युयूषति) 1 To join, unite. -2 To mix, combine. -II. 3 P. (युयोति) To detach, separate; as in युतसिद्ध. -III. 9 U. (युनाति, युनीति) 1 To bind, fasten. -2 To join, unite. -3 To mix, combine. -4 Ved. To give, grant. -5 To acquire. -6 To worship, respect. -IV. 10 A. (यावयते) To censure. -*With* व्यति to mix; अन्योन्यं स्म व्यतियुतः शब्दाश्च शब्देस्तु भीषणान् Bk. 8. 6.

युक्त *p. p.* [युज्-क्त] 1 Joined, united. -2 Fastened, yoked, harnessed. -3 Fitted out, arranged; उदतिष्ठन् महाराज सर्वं युक्तमशेषतः Mb. 6. 16. 4. -4 Accompanied; युक्तः प्रमाद्यसि Ki. 11. 29. -5 Furnished or endowed